

הפיגוע במעבר אלנבי: כדי לשנות את המציאות דרושים 3 צעדים מידיים

written by משה פוזיילוב | 19.09.2025

הפיגוע במעבר אלנבי, שבו מחבל שנסע במשאית שסומנה כ"סיוע הומניטרי" פתח באש והרג שני חיילים ישראלים, אינו תקלה מבודדת. לפני שנה חזר על עצמו הפיגוע בתסריט כמעט זהה: משאית שנועדה להוביל סיוע הפכה לכלי נשק, ושני חיילים נרצחו כפי שנרצחו שלושה אזרחים בספטמבר 2024. זהו דפוס? לא "כישלון נקודתי".

האמת המרה היא פשוטה: ערוצי הסיוע ההומניטרי הופכים לנקודות תורפה. חמאס וגורמים אסלאמיים קיצוניים מנצלים את הלחץ הבינלאומי כדי לפתוח נתיבים ולהשתמש בהם על מנת לפגוע בישראל? ואנחנו משלמים בדם. כאשר מתרחשת חדירה מסוג זה על אדמתנו או במעברים שבין מדינות, התגובה חייבת להיות ממוקדת, נחושה, מודיעינית, מבצעית ומשפטית.

הפיגוע חושף גם מימד פוליטי-מוסדי שאי-אפשר להתעלם ממנו: השירותים המודיעיניים בירדן, ובראשם גוף המודיעין המסכל המרכזי של הממלכה, פועלים בכפיפות ישירה למלך ירדן. המינוי וההנחיות של ראשי המודיעין נעשים ישירות ע"י המלך. כאשר המודיעין המסכל נכשל באותה הטעות פעמיים, משמעות הדבר אינה רק טעות מקצועית? זהו כישלון של שרשרת הפיקוד והאחריות העליונה. יש לומר זאת בגלוי: אם מנגנוני הסינון והפיקוח לא עמדו במבחן, יש לכך השלכות על האמון הציבורי ועל מעמד המלך.

מה עלינו לדרוש? ומה עלינו לעשות? ראשית, יש לנקוט צעדי בטיחות מידיים: השעיה מבוקרת של כניסת שיירות מירדן עד להטמעת פרוטוקול סינון מחודש; פתיחת מטענים פיזית כשהדבר נדרש; אימות ביומטרי של מובילים; שימוש בכלבים מאומנים להרחת אמל"ח, והקמת יחידת מיון משולבת של שב"כ וצה"ל שתבחן מסמכים ומשלוחים בזמן אמת. אלו צעדים שאינם סתימת נתיב הסיוע אלא שמירה על חיים.

שנית? היבט משפטי ופיצוי: על ישראל לדרוש מירדן לא רק חקירה משותפת ושיתוף מידע, אלא גם מנגנון פיצוי ברור למשפחות הנרצחים. הפיצוי ימומן, בהתאם לדין הירדני, על חשבון רכוש המפגע, בהליך משפטי ובפיקוח רשויות הממלכה. זוהי בקשה לגיטימית. לא נקבל הבטחות לביצוע חקירה בלי שקיימת תוצאה קונקרטית למשפחות שנפגעו. מנגנוני חילוט נכסים ופיצוי קורבנות קיימים במדינות רבות ומסגרת דומה צריכה להיות מיושמת כאן.

לבסוף? הדיפלומטיה: ישראל רוצה שירדן, שהיא שותפה אסטרטגית, תהיה מדינה יציבה. אך יציבות מבוססת על אמון ואיכות ביצוע. דרושים צעדים פומביים ניתנים למדידה: חקירה משותפת, מסירת רשומות נהגים ומצלמות גבול, עונשים מוסדיים ממוקדים נגד חברות או גופים שנמצאו מעורבים או רשלניים. איננו מבקשים פירוק בריתות? אלא דרישה למערכת אחראית

שמגנה על חיי השגרה בין שתי מדינות החתומות על הסכם שלום.

הפיגוע בגשר אלנבי הוא מבחן של אחריות: האם נסתפק בהמלצות דיפלומטיות רפות, או שנעמוד על זכותנו להגן על האזרחים ולדרוש תהליך תחקיר הסקת מסקנות משמעותי ולמידה אמיתית? זהו מבחן שמודד לא רק יכולת מודיעינית אלא גם נחישות מדינית: חקירה אמיתית, חילוט רכוש המפגע כמקור לפיצוי, והצגת צעדי תיקון ברורים ומדידים ☐ או תגובה דיפלומטית וכלכלית. על ישראל להבהיר: שיתוף פעולה אמיתי מתורגם למעשים.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 19.09.2025.